

MEIE SÕNA

KILTSI PÕHIKOOLI HÄÄLEKANDJA

DETSEMBER 2015

J

õulukuu ajalehes on võimalik teada saada järgmist:

- kuidas kutsuda jõuluvana, kui peaksid jõulud veetma mõnes Euroopa riigis
- mida ja kui palju süüa jõululauas
- millised on ja olid jõulutraditsioonid vanasti
- mida lugeda jõuluvanale, et lunastada pakk
- mida kinkida ja mida mitte
- auhinnamäng

Jõuluvana meil ja mujal Euroopas

Paljud on filmidest näinud, kuidas jõuluvana korstna kaudu Inglismaa ja Ameerika laste sokkidesse kinke toob. Eri maades tähistataksegi jõule alati natuke isemoodi.

Mõnes Saksamaa piirkonnas käib Santa Claus ehk Püha Nikolaus juba 5. detsembri õhtul. Ta on küll välimuselt päris jõuluvana moodi, aga jagab vaid õunu ja maiustusi. 24. detsembri õhtul tuleb mõnedele saksa lastele külla hoopis ingli välimusega Christkind. Hollandis aga käib lastel jõuluvana asemel Sinterklaas, kellel on abiliseks mustanahaline poiss Must Peeter. Ja Sinterklaas ei ela sugugi mitte Lapimaal, vaid hoopis Hispaanias, ning tuleb lastele külla samuti 5. detsembri õhtul.

Itaalias seevastu tuuakse kingitused hoopis purki ehk saatuseurni. Lastele öeldakse, et korstna kaudu tuleb hea nõid La Befana ja täidab purgid kingitustega. Paraku tuleb see vahva vanamoor alles 6. jaanuaril.

Täheke „Jõulud mujal Euroopas“

<http://taheke.delfi.ee/taheke/ohhooovitav/joulud-mujal-euroopas?id=40240090>

Jõuluvana nimed <http://www.buzzfeed.com/aibhemalone/thi>

Jõulutraditsioonid eile ja täna

Jõulutoidud „vanasti“

Vanal ajal söödi jõulude ajal 9-12 korda, sest see oli tagatiseks, et uuel aastal on külluslikult toitu. Jõuluks tapeti vanasti siga ja seetõttu olid olulised erinevad sealihast, -verest jm valmistatud road.

Söögiks olid verivorstid, tanguvorstid, leib, veripallid, hapukapsas, jõuluorikas, kartulid, sealiha, seapea, seakõrvad, seasaba, seajalad, soolaoad, kala, naerist, peeti, tanguputru ja joodi erilist jõuluõlut.

Minu pere jõulutradsioonid

Hommikul vara ärkame kõik üles, kutsume külalised Tallinnast siia ja niikaua kui nad siia jõuavad, meie koristame toad ära. Kui need sassis on, laseme tolmuimejaga toad üle ja katame laua. Kui külalised on kohal, jagame sünnipäeva kingid laiali, siis me sööme ja joome.

Peale söömist riietab mu onu end jõuluvanaks ja hakkab kinke laiali jagama luuletuse eest. Kui kõigil kingid käes, võtab onu jõuluvana riided teises toas ära ja tuleb meie sekka. Siis me sööme jälle ja külalised lähevad ära.

Kaarel-Andres Kelgo

Kodu kaunistamine

Jõuluõled, jõuluheinad

Vanasti oli kombeks tuua tuppa heina ja õlgesid. Kui tahtsid, et sul oleks järgmisel aastal hea viljaõnn, siis pidid sa viskama heina lakke ning mida rohkem heina lae

külge jäi, seda suurem õnn usuti tulevat. See oli kombeks, sest Kristus sündis tallis ning tema esimene ase oli sõimes.

Jõulukroon

Jõulukroonide ja muude lauakaunistustega kaunistamine oli levinum rohkem Lääne-Eestis. Neid valmistati erinevatest asjadest, näiteks munakoortest, lõngast, riideribadest, sulgedest ja muust, mis kätte sattus. Vaata ka, kuidas jõulukrooni valmistatakse

<https://www.youtube.com/watch?v=b8ysUdkJF24>.

Jõulukroon

<http://www.erm.ee/et/kylasta/Raadi/Yritused/46>

Jõululuule nurgake

Jõulusoovid

Ma küll tahaks kingipakki,
aga mitte küünelakki.
Sa ju võiksid meile tuua,
kingitused jõulupuuga.

Kingitused võiksid olla kallid ,
mitte nagu lumepallid.
Kuigi lumi pole paha,
tahaks lumesõda teha.

Janely Miadzielec

Mustad jõulud

Tavaliselt jõulud valged
Kõikjal suured lumehanged
Seekord lumi ei tulnud maha
Kuid see ei tee ju üldse paha
Ainult veidi tuju langeb
Kõikjal hoopis porihanged
Lastel kõigil kurb on meel
Kuigi jõuluvana on veel teel.
Seekord on meil mustad jõulud
Aga jõuluvana pole veel jõudnud.

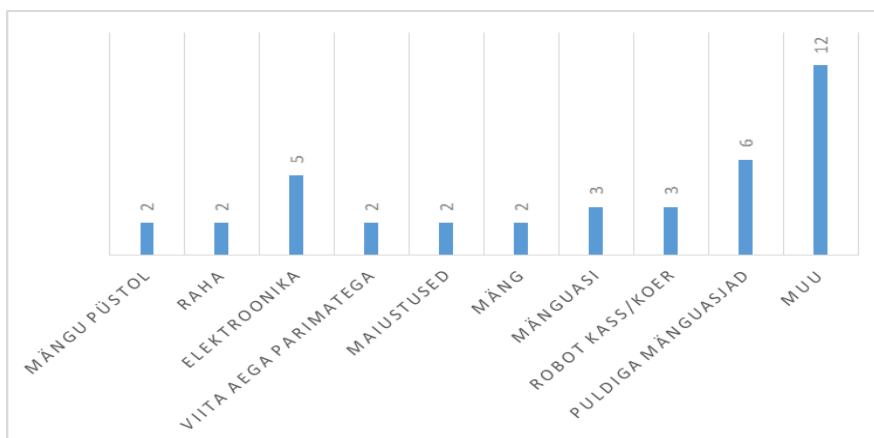

Maria Meidla

Kiltsi Põhikooli õpilaste jõulukingisoovid

7. klass viis läbi küsitluse, kus uuriti, mida jõuluvana või päkapikk sussi sisse võiks poitada.

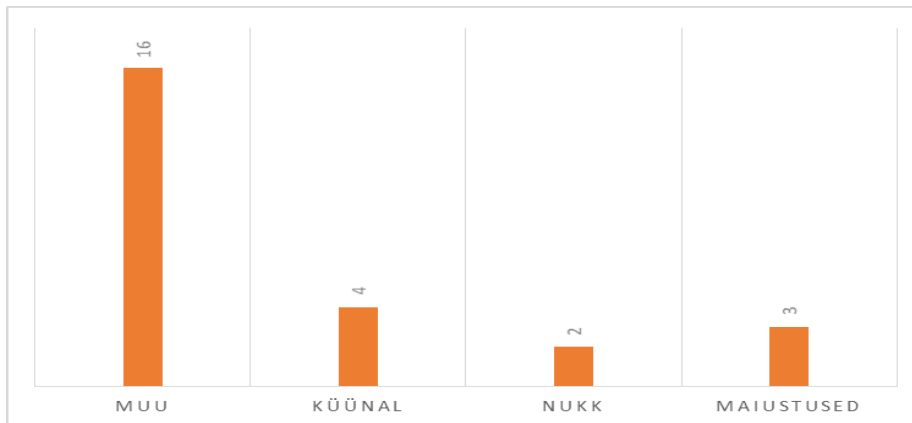
Nii palju kui on inimesi, on ka erinevaid unistusi ja soove, aga üks popimaid kinke oli puldiga mänguasi. Kõige muu all nimetati järgmist: pliatsid, iga kink, kaelakee, auto, jõulukaunistus, kodu korda, head hinded, reis, raamat, ilutulestik, õlakott.

Joonis 1 Parim jõulukink

Aga, mida võiks või peaks päkapikud tehases vähem tootma? Küsitluses nimetati järgmist: mängukaru, mänguasjad, puldiauto, tüdrukute asjad, poiste asjad, vale pakk, pinal, kasutu asjake, tass, raamat, tintenpen, töövihik, fotoalbum, päkapikumüts, mänguauto. Neli korda öeldi, et kindlasti ei soovita küünalt.

Kokkuvõtlikult võib aga öelda, et mis on ühe jaoks halvim kink, on teise jaoks parim, seega päkapikkude tööpõld ei kahane ka järgmisel aastal ning tööd jätkub kõigile.

Joonis 2 Halvim jõulukink

Anekdooidid

Jõulude eel pöördub naine mehe poole: "Tead, ma nägin öösel unes et sa kinkisid mulle pärlitest kee. Ei tea, mida see võiks tähendada?" "Varsti saad teada," ütleb mees salapärase ilmega. Naine ootab suure põnevusega. Jõululaupäeval ulatab mees naisele galantselt väikese pakikese. Põksuvasüdamega avab naine paki ja ... leiab sellest unenägude seletaja.

Sõber teisele sõbrale: "Tead, ma panin oma naisele jõuludeks kingi kuuse alla!" "No ja siis?" "Ta otsib seda siiani, mets on päris suur!"

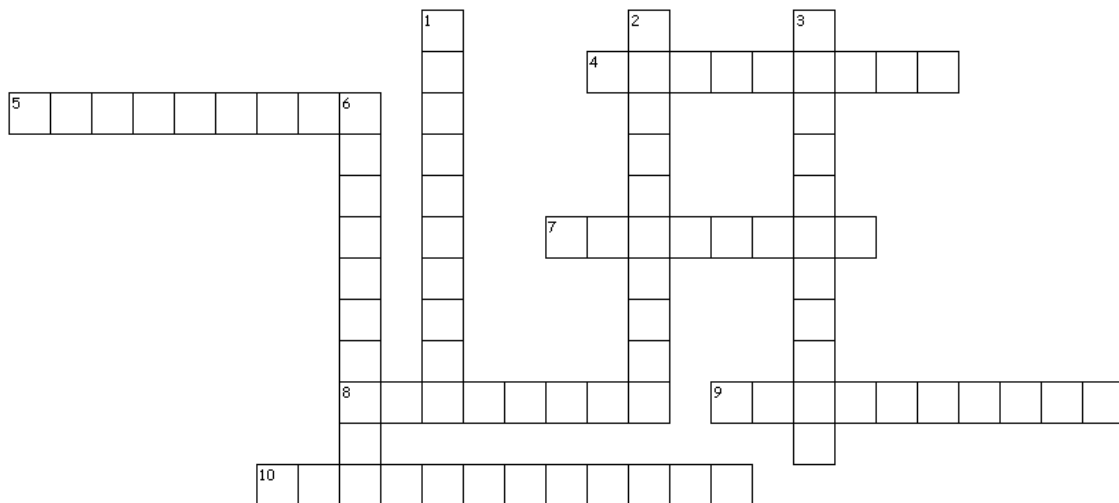
Jõuluvana ja päkapikk on saanisõidul. Jõuavad ristteele. "Vaata sina vasakule, mina vaatan paremale," ütles vana. Nii tehtigi, kuid põrutasid ikkagi autole otsa. "Oleks pidanud ette ka vaatama," torises jõuluvana.

"Teie naisel on väga originaalsed kõrvarõngad," märgib külaline peremehele. "Ma pole selliseid kunagi näinud." "Teate, ma lihtsalt unustasin talle jõulukingituse ostmata ja pidin talle oma mansetinööbid kinkima."

Papa Carlo Buratinole: "Pojake, millega sa rahul ei ole? Sa ju tahtsid jõulukingiks mingit loomakest. Kas sulle siis mu kingitus ei meeldi?" "Aga mina tahtsin ju kassipoega või kutsikat..." "Lapsed ei saa alati seda, mida nad tahavad!" "Jah, aga see kobras vaatab mind kuidagi imelikult..."

Auhinnamäng

Lahenda ristsõna, ära unusta oma nime ja pane postkasti! Seda saad teha kuni 25. jaanuarini. Jaanuari lõpus saab üks osaleja magusa auhinna!

Kõrvale

4. Tuuakse tuppa kui härra, istub kui isand, viiakse välja kui sant?
5. Kes käis vanal ajal jõuluvana asemel?
7. Umbes pika päka jagu pikk, metsas suure kuusekännu all oli väike majakene tal.
8. Kuidas nimetatakse jõuluvana Madalmaades?
9. Jõulutoit
10. Millega ehiti vanasti jõulupuud?

Alla

1. Kes aitab jagada Hollandis lastel kinke jõuluajal?
2. Pilliroost tehtud jõluehe.
3. Milliseid jõluehteid valmistati munakoorest, lõngast, riideribadest, sulgedest ja muust?
6. Mida ei soovi Janely jõulukingiks saada?

Rapiiat Chopalaeva 5.klass

HEAD UUT AASTAT!